

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 291.

V Ljubljani, v sredo 19. decembra 1888.

Letnik XVI.

Državni zbor.

Z Dunaja, 18. decembra.

Slovenske paralelke v naših gimnazijah.

V finančnem odseku v seji dne 17. t. m. sprožil je poslanec dr. Tonkli pri posvetovanju proračuna za gimnazije sledeče stvari:

„1. Vže več let zaporedoma sem stavil resolucijo, katera je bila sprejeta v tem vis. odseku in pa v celi vis. zbornici državnega zbora, in tako tudi pri obravnavi proračuna za 1888, v kateri se je pozivala visoka vlada, da vpelje na c. kr. gimnazijah v Mariboru, Celji in v Trstu slovenske paralelke na spodnji gimnaziji s slovenskim učnim jezikom, v Gorici slovenske in laške paralelke, v Pazinu in oziroma na gimnaziji, ki se ima prenesti iz Pazina v Pulj, pa paralelke s hrvatskim učnim jezikom.

Dovoljujem si torej postaviti vprašanje na njegovo vzvišenost gosp. naučnega ministra: „kaj je on v izvršitev te resolucije vže učinil in kaj misli še učiniti?“

2. Pri isti priliki sem vprašal gosp. naučnega ministra, ali ga je volja, naredbo, vsled katere se ima razpustiti spodnja gimnazija v Kranji, preklicati in torej to gimnazijo še dalje ohraniti, in sem bil tudi navedel vse tehtne razloge, vsled katerih bi se morala rečena gimnazija ohraniti. Na to vprašanje bil mi je odgovor, da ima ostati pri tem, da se razpusti gimnazija v Kranji, da pa namerava vlada v Ljubljani napraviti novo osemrazredno gimnazijo.

Dosedaj pa se ni v tem oziru še ničesa storilo, ampak ostalo je pri starem. Nedostatnosti, ki so vsled tega nastale, so sedaj še hujše, kakor lanskega leta; ljubljanska gimnazija ima letos 908 učencev, katere poučuje v 21 razredih 37 učiteljev, med katerimi je nič manje kakor 16 suplentov. Da pri takih razmerah pouk trpi in trpeti mora, je umevno, ker jeden sam vodja ne more svojega posla izvrševati, in da pomočni učitelji toliko vspeha ne dosežajo, kolikor redni učitelji, priznava vsak strokovnjak. Nujna potreba, koj in nemudoma napraviti drugo gimnazijo, je dokazana. Ali pa kaže ravno v

Ljubljani še drugo gimnazijo napraviti in tam nezasišano trumo učencev vsake vrste kupičiti, je drugo vprašanje. Meni se dozdeva, da je to nevarno vže iz zdravstvenih ozirov in da mora nastati pomankanje pripravnih stanovanj za učence, in smelo trdim, da bi bilo bolje, ako bi se sedanja gimnazija v Kranji ne le ohranila, ampak dopolnila v osemrazredno gimnazijo. Potem bi bilo lepo število učencev v Kranji in v Ljubljani bi sedanja gimnazija zadostovala.

Če bi pa vlada hotela ostati pri svojem sklepu in napraviti v Ljubljani še drugo gimnazijo, kar bi se moralo nemudoma zgoditi, potem jo opozarjam, da bi se morala druga gimnazija tako urediti, da bi bili spodnji štirje razredi le slovenski, na sedanji gimnaziji pa poleg nemških še slovenske paralelke, ker v prvem razredu je letos vpisanih 240 učencev, med katerimi je le okoli 40 Nemcev, za katere bi torej jedna spodnja gimnazija zadostovala. Vprašam torej gosp. ministra, kaj hoče v tem oziru učiniti?

3. S hvaležnostjo priznavam, da je gospod minister na to, kar sem bil pri lanski obravnavi sprožil, zaukazal, da se je z letošnjim šolskim letom vpeljal na gimnaziji v Gorici prostovoljni pouk v risanju in petju, in veliko število vpisanih učencev je priča, da se je s to naredbo v obče čuteni potrebi zadostilo.

Opozarjam pa letos gosp. ministra na proste tečaje za učenje laškega jezika za Slovence, in slovenskega za Lahe, katera pa nikakor ne zadostujeta sedanjim potrebam. Sedaj sta ta dva tečaja le dvo-razredna, toda tako, da se učenci sprejemajo le vsako drugo leto. Prvič je pri tej osnovi napaka, da se učenci ne morejo vsako leto v ta tečaja vpisati, drugič je pa nemogoče naučiti se dobro bodisi laškega, bodisi slovenskega jezika v prekratki dobi dveh let. Že v absolutni dobi je bilo za to bolje preskrbljeno, ker sta takrat ta tečaja obsegala po tri razrede, in sprejemali so se učenci vsako leto; v treh letih je bilo vendar le mogoče naučiti še precej dobro laškega in slovenskega jezika. Poudarjati moram, da je sedaj na Goriškem potreba znanja tudi drugega deželne jezika obče priznana,

in da je treba torej rečena tečaja zopet tako osnovati, kakor je bilo to že prej, da se bodo mogli učenci naučiti tudi drugega deželne jezika v porabo pri poslovanju v uradih in v javnem življenju sploh, kar tudi pospešuje mirno bivanje ene narodnosti poleg druge.

Zato priporočam prav resno gosp. naučnemu ministru, da vpelje na goriški gimnaziji zopet po trirazredne tečaje za učenje laškega jezika za slovenske, slovenskega pa za laške učence, ter zaukaže, da se imajo sprejemati učenci v ta tečaja vsako leto.“

Finančni ali budgetni odsek bo danes zvečer to razpravo nadaljeval, in pri tej priliki bomo zvedeli, kaj bode gosp. minister Gautsch odgovoril na vprašanja dr. Tonklja glede slovenskih paralelek na naših srednjih šolah.

Vojaški zakon.

Že zadnjič sem omenil, da so bili včeraj rešeni vsi paragrafi vojaškega zakona. Iz raznih govorov, ki so bili pri raznih paragrafi slišati, ni nobene posebne reči omenjati, ta hvala pa gre vsem, da so bili kratki. V današnjem poročilu hočem torej ob kratkem nadaljevati le obseg posameznih paragrafov.

§ 45. določuje kazen 100 do 1000 gld. onim, ki pobegnejo v tuje države. Ako je begunstvo v kakem kraju splošnje, ima minister po § 45. pravico zaukazati posebne naredbe.

§§. 47. in 48. določujeta kazen 150 do 2000 gl. in 100 do 1000 gl. onim, ki se z zvijačami vojaštvu odtegnejo, oziroma ki si po zvijačah pridobivajo kake polajšave. § 49. govori o njih, ki se sami poškodujejo, da ne postanejo vojaki. § 50. pa prepoveduje ženitev pred dovršenim tretjim nabornim razredom. § 51. govori o vojaki, ki desertirajo ali pobegnejo. §§ 52. in 53. o rednem premeščevanju dosluženi vojakov in mornarjev v rezervno. §§ 54. in 55. določujeta letne vojaške vaje rezervistov in kontrolne shode.

Poslanec Pscheiden je ministru priporočal, naj se take vaje ne godé o žetvi. § 56. dovoljuje uradnikom, profesorjem itd., ki so neobhodno po-

LISTEK.

0 misijonskih družbah evropskih in posebej avstrijskih.

(Konec.)

Ker so potrebe misijona oo. frančiškanov v sv. deželi in varuhov božjega groba v Jeruzalemu precej velike, priporočali so nabiranja v ta namen večkrat tudi rimski papeži; nedavno zopet sv. Oče Leon XIII., ki so ukazali vsako leto veliki teden nabirati v ta namen po vsem katoliškem svetu, kakor se je to v Avstriji že od leta 1843 godilo.

Leta 1824 poročila se je avstrijska nadvojvodinja Leopoldina s cesarjem braziljskim v južni Ameriki. Po tem dogodku jeli so se Avstrijci veliko bolj brigati za novi svet kakor prej.

Tudi zanimanje za misijone v teh deželah postalo je v Avstriji prav živahno, vzlasti še ker so darovi prinašali toliko sadu. Kar celi narodi in rodovi vsprejemali so sv. vero. Očito je, da so bile pa tudi potrebe misijonov v Ameriki prav velike. Vendar potrebe v južni Ameriki niso bile tolike, kot v severni; deloma za to ne, ker je tam državna

oblast dajala misijonom precej zdatne podpore; deloma pa tudi za to ne, ker so bile notranje dežele južne Amerike še premalo preiskane, da bi si bili misijonarji tja upali. Zato si je leta 1830 novo ustanovljena, po braziljski cesarici Leopoldini imenovana Leopoldinska družba izbrala vzlasti severno Ameriko, da bi tamošnje misijone podpirala. In kdor prebira letnike te družbe — 57 jih je do sedaj izšlo — ta vé, koliko je ona storila za razvitek katoličanstva v severni Ameriki. Pridobila si je tudi lep kapital nad — 100.000 gold., tako, da tudi še s samimi obrestmi more zdatno podpirati indijanske misijone, če prav bi jej usahnili letni doneski. Drugi kraji v severni Ameriki so pa veliko bogatejši kot naši; zato ta misijonska družba, ki sicer prav veliko dobrega stori, ne potrebuje posebne podpore. L. 1886 razdelila je ta družba 15.483 gl. misijonarjem v severni Ameriki. Mejnimi so dobili za svoje misijone tudi naši rojaki škof Jan. Vertin v Marquette, Michigan, 800 gld.; misijonar Janez Stariha v St. Pavlu, Minnesota, 300 gold., in misijonar P. Severin Gross v St. Klavdiji 200 gl., o priliki, ko je bil prišel v svojo domovino na Kranjsko.

V tesni zvezi z društvom za razširjanje svete vere je: „dejanje sv. Detinstva“. Ono ima namen, uboge paganske otroke reševati, jih namreč, ako je mogoče, telesne smrti otévati, v smrtni nevarnosti krščevati, in, ako so še pri življenju ostali, krščansko odrežati; krščanske otroke pa, ki se tega dejanja vdeležujejo, posvečevati. Deležniki tega dejanja morejo biti že otroci precej po sv. krstu. Pa tudi odrasli verni morejo biti udje „dejanja sv. Detinstva“. Odpustkov pa se morejo le oni odrasli vdeleževati, ki so ob jednom v bratovščini za razširjanje sv. vere. Svojo delavnost razširja „dejanje sv. Detinstva“ vzlasti po Kitaji in drugih vshodnih deželah, koder se še šopiri malikovalstvo. Pričelo se je na Francoskem; l. 1852 bilo je vpeljeno tudi v Avstriji. Osrednje vodstvo za avstrijske dežele je v Solnogradu. Po posameznih škofijah pa delujejo škofijski voditelji. V ljubljanski škofiji se za „dejanje sv. Detinstva“ prav goreče trudi preč. g. kanonik Andr. Zamejic. On sestavlja zanimiva poročila o „dejanji sv. Detinstva“, katerih je do letos izšlo osem zvezkov. On zbira tudi denarne doneske ter je pošilja velikemu vodstvu v Solnograd. V goriški nadškofiji nabira

trebni, da jim ni treba iti na vojsko. §§ 57. in 58. pravita, da deželna bramba in domobranstvo spadata pod nadzorstvo deželno-brambovskega ministra, o vojskinem času pa ji zapoveduje od cesarja izbrani poveljnik. § 59. govori o imenovanji častnikov. § 60. o njih prostovoljni odpovedbi. § 61. našteva nje, ki se ne morejo ženiti brez dovoljenja vojaške gospodske. § 62. govori o stalno dopuščenih vojaki in njih dolžnostih. § 63. veleva, da morajo k vojakom poklicani nemudoma ubogati. § 64. pa pravi, da se smejo taki drugam izseljevati samo s privoljenjem vojnega ministerstva.

§§. 65., 66., 67., 68., 69. in 70. govoré o kaznih, kdaj nastanejo, kdaj zastarajo, v kaj se denarne globe uporabljajo, in katere gospodske v raznih slučajih razsojajo. § 71. določuje, da posebni zakoni vravnavao nastavljanje dosluženih podčastnikov, porabo vojaške takse, in preskrbljevanje vojaških vdov in sirot.

V členu III. so v devetih točkah prehodne določbe, o katerih je bilo tudi že včeraj in danes mnogo govorjenja, ki pa obveljajo brez premembe.

Za tem zakonom pride na vrsto trgovinska pogodba s Švico, ki mora biti rešena do novega leta, ker stopi s 1. januarijem 1889 v veljavo. Tretja točka je pristojbinski zakon gledé konvertovanja manjših dolgov, pri katerem bo zopet malo obširnejša razprava. Ako se ima tudi to še rešiti pred Božičem, pred petkom pač ne bo mogoče skleniti zborovanja.

O izdaji zakonov v slovenskem jeziku.

Kakor smo že včeraj omenili, namerjajo slovenski pravniki v Ljubljani ustanoviti društvo, ki bode središče delovanju na pravniskem polji v slovenskem jeziku. Če prav sodimo, gotovo g. dr. A. Mosché temu novemu prepotrebemu društvu polaga na sree, naj bi izdalo ročno izdajo justičnih zakonov v slovenskem jeziku. Imenovani gospod namreč piše v zadnji številki „Slov. Pravnika“:

Čuje se, da nameravajo napraviti nekateri pravniki ročno izdajo justičnih zakonov v slovenskem jeziku.

Z veseljem pozdravim ta pogumni korak in to tem bolj, ker so mi dobro znane težave, ki se stavljajo nameravanemu podjetju.

Nočem govoriti na tem mestu o potrebi take izdaje, ne naglašati, da je, kar naravnost rečeno, smešno, da slovenski pravnik pri slovenskem uradovanji vedno zajema pravna določila iz nemških zakonikov, da je to tudi nevarno, ker si posameznik „kakor vé in zna“ stvarja svojo slovensko terminologijo.

Tudi nočem govoriti o tem, ali je dolžnost vlade, poskrbeti nam avtentično slovensko izdajo zakonov ali ne.

Skušnja me je učila v narodnih vprašanjih zavzemati — žalibog — to pesimistično stališče, da mora narod sam za-se skrbeti in da smé zadovoljen biti, ako se mu ne delajo prevelike ovire.

To je tudi tū moje stališče in zatorej mislim, da se ne smé od vlade preveč pričakovati.

Morda bi se mogla dobiti s pomočjo naših državnih poslancev kaka podpora, pa tudi na to bi se jaz ne zanašal.

Založnika bo težko dobiti; podjetje ni toliko lukrativno, da bi se kar poganjali zanj. Račun je kmalu narejen; naj se štejejo slovenski pravniki, ravno toliko eksemplarov ali še manj se bode izpečalo.

Tū ni mesto za iluzije; založnik računa in mora računati, in vsak račun mu bode kazal, da ni dobička ali pa le neznamen, da se ne izplača njegov trud. Kdo nam bode potem poskrboval slovensko izdajo?

Obrniti se je treba zopet do one moči, ki je v zadnjih 40 letih edina prijateljica bila slovenskemu narodu, edina pomoč njegova, do one blagotvornice, ki je velikodušno malemu narodu pomagala na noge, ga povzdigovala in provzročila njegov napredek, napredek, ki ga v tako kratkem času nobeden narod ni storil. Ta blagotvornica je narodna požrtvovalnost.

Poznamo jo vsi.

Če smo tudi razcepljeni v marsikaterem vprašanji, če tudi osebni in drugi oziri včasih provzročujejo domači prepir, v jednom smo jedini — za narod vse!

Treba bode torej zopet požrtvovalne sloge, da dosežemo to, kar je neobhodno potrebno za uspešno slovensko uradovanje.

Pravniško društvo bi bilo v prvi vrsti poklicano nabirati si sredstva za izdavanje slovenskih zakonov.

Ta sredstva bi bila letni doneski udov in podpore, ki bi se dale izprositi pri vladi in pri deželi.

S tem se lahko toliko doseže, da se vsako leto izdá jeden zakon ali dva. To je gotovo izpeljivo, ako slovenski pravniki čutijo v sebi narodno dolžnost, da se morajo poprijeti takega podjetja. Tudi pri tej priliki se torej kaže, kako krvavo potrebno je ustanoviti pravniško društvo.

Ako bi se pa tudi to ne posrečilo, potem ne bi preostajalo drugega, nego se obrniti do družbe sv. Mohora s prošnjo, naj bi ona izdajala vsako leto po jeden slovenski zakon.

Res je, da ne spada izdavanje takih knjig v delokrog družbe. Če se pa prevdarja, da to društvo ni samo ljudsko in cerkveno, marveč tudi slovensko-literarno, potem bi se s tega stališča dalo zagovarjati tudi to izdavanje. Dr. A. M.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. decembra.

Notranje dežele.

O mladočeskem neodvisnem klubu piše olomuški „Našinec“: „Neodvisni klub je sicer majhen, kar se tiče števila članov, tem različnejše pa so njegove stranke. Dr. Herold je imel prav, ko je rekel, da reprezentujejo neodvisnjaki na Češkem prav za prav sedem strank... V nobenem oziru pa niso takó složni, kakor v tem, da ne priznavajo nobene avtoritete, ker misli vsak, da je to on sam. Njihov edini dosedanji nagib je bilo ploskanje množice, ne pa korist in stalno dobro. To so idejali, za katerimi drvé Mladočehi. Nobeden izmed njih si ne bo mogel reči, kakor dr. Rieger povodom svoje slavnosti: „Pojdite in povejte narodu, da sem bil

vedno zvest njegov služabnik in da bom ostal tudi v bodoče.“

Strajk *dunajskih stavcev* je predvčerajšnjim ponehal, ker so lastniki tiskarn sprejeli novo sestavljeno tarifo.

Ogerski vladi se je izrekla izrečna želja, naj se orožna postava ne predružačuje v nobenem oziru. Pl. Tisza bo zaradi tega skoraj gotovo stavil pri tej priložnosti kabinetno vprašanje.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. je predvčerajšnjim sprejel avstrijskega veleposlanika grofa Revertero. — Holandska družba „Recht en Orde“ (pravica in red) je mej katoliškimi rojaki uprizorila veličastno izjavo na korist papeževi posvetni oblasti. Dotične resolucije je podpisalo nad 400 društev, ki brojijo več kot 118.000 članov, potem pa so se krasno vezale v belo usnje. Knjiga ima na jedni strani papežev, na drugi strani holandski grb, v sredi pa napis: „Člani katoliško-političnega društva ‚Recht en Orde‘ v Amsterdamu čestitajo sv. Očetu, papežu Leonu XIII.“ Minolo nedeljo so knjigo odposlali v Rim, isti dan pa se je tudi vršil v Utrehtu mnogoštevilno obiskan shod, ki je ugovarjal zoper položaj, v kateri je spravila italijanska vlada sv. Očeta.

„Berliner Tagblatt“, odločno nasproten Jovanu Ristiću, piše o *srbskih* odnošajih: „Jedini razloček mej prej in danes je ta, da je kralju udana naprednjaška stranka popolnoma potolčena; kar je izgubila pri zadnjih volitvah, to so pridobili liberalci. (Tedad ne radikalci?) Narodno zastopstvo bo skoro izključno v rusofilnih in skrajno-radikalnih rokah. Nasledki temu se kažejo vže danes: vedno bolj se množe sovražniki novi ustavi. Slednja je sestavljena v popolnoma prostostnem duhu, menda tudi angleška ustava ni bolj liberalna od srbske. Tembolj označilno pa je, da ta ustava še dolgo ne ugaja radikalcem. Bati se je v Srbiji resne krize. Kriščićevo ministerstvo se pri teh razmerah ne bo moglo več vzdržati. Računa se, da se bo vlada predružačila v treh do štirih tednih. Vprašati se moramo, ali ni kralj prišel s svojo bliščečo se potezo (ustavo) z dežja pod kap.“ — Splošnje se sodi, da bo novo ministerstvo sestavljeno na korist radikalni večini. Naprednjaki se sicer trudijo, da bi se imenovalo prehodno, koalicijsko ministerstvo, v katerem bi bile zastopane vse tri stranke, tedaj tudi naprednjaška, toda upanja imajo malo, da se jim izpolni ta želja.

Povodom smrti princa Aleksandra Hesijskega sta poslala *bolgarska* vlada in princ Ferdinand sožalni brzojavki princu Aleksandru Battenberškemu. Kapitan Stojanov je odpotoval v Darmstadt, da se v imenu 1. pešpolka „Aleksandra“ vdeleži prinčevega pogreba in položi na njegov grob venec. Stojanov je prinesel princu Aleksandru tudi lastnoročno pismo princa Ferdinanda. Tudi sobranje je tem povodom odposlalo brzojavko ter pretrgalo sejo.

V *Nemčiji* je izšla knjižica, ki se trudi dokazati, da je vojska mej Avstrijo in Rusijo neizogibna. To delce se splošnje smatra kot tiskovno-političen korak berlinskega ministerstva. Strokovnjaki namreč trdijo, da so vsi v brošurici navedeni dokazi jalovi. — V prvi polovici januarja bo došlo v Berlin odposlanstvo maročanskega sultana čestitat cesarju Viljemu k vladnemu nastopu.

Francoski zbornici je predložil minister Goblet načrt o konvertovanji tuneškega dolga. — Senat je danes pričel proračunsko razpravo. Lacombe je dne 17. t. m. zahteval, naj se takoj postavi na dnevni red konkurzni zakon, da se prepreči velika nesreča. Načelnik komisiji Mr. Mazeau je odgovoril, da se bo poročilo o vprašavni postavi izročilo prihodnji petek, dne 18. t. m. pa sešla komisija, da pregleda, ali bi ne bilo mogoče takoj izločiti onih točk, ki se nanašajo na tako družbo, kakoršna je

darove v ta namen veleučeni gosp. profesor doktor Franc Sedej.)*

Prav posebno sta Avstrijem na mari: „Marijino društvo za srednjo Afriko“ in „Društvo Marijinega Spočetja v pomoč katoliškim misijonom na vshodu“. Oboje je ustanovil mnogozaslужni državni zgodovino-pisec in dvorni svetnik Friderik pl. Hurter, in sicer prvo leta 1851, drugo pa leta 1857.

Ko sta bila goreča misijonarja P. Ryllo iz družbe Jezusove, in naš rojak dr. Ignacij Knoblehar, doma v Št. Kocijanu pri Dobrávi na Dolenskem, z odobrenjem papeža Gregorija XVI. 11. februarja 1848 pričela misijon v Chartumu v osrednji Afriki, spremljale so ju molitve in želje katoliške Evrope, vzlasti pa molitve in želje za sveto vero vnetih Avstrijcev, da bi imel ta misijon lep vspéh, da bi se po belih misijonarjih zanesla sveta vera mej črne rodove osrednje Afrike. Spoznala pa se je tudi potreba misijonarje podpirati z denarnimi

in drugimi časnimi pripomočki. V ta namen osnovali so nekateri možje družbo pod zastavo Device Marije leta 1851. Načelnistvo prevzel je bil imenovani dvorni svetnik Friderik Hurter z grofom Moricem Friesom in baronom Spensom. Dohodki bili so prva leta prav zdatni. Znano je, da se je vzlasti naš presvetli cesar Franc Josip I. od prvega začetka pa do danes prav živo zanimal za chartumski misijon ter mu delil prav cesarskih darov. Pozabiti ne smemo, govoreč o chartumskem misijonu tudi misijonarja Dichtelna in avstr. konzula Hausala, ki je umrl pred par leti žalostne smrti, ubit od Mahdijevih prekucuhov. Sedaj vodi misijon v velikih težavah škof Sogaro.

Rusko-turška vojska, ki se je končala l. 1856 s pariškim mirom, obrnila je bila pozornost Evrope z novega na vshod. Videlo se je, da katoličani pod turškim sultanom potrebujejo večje prostosti, vzlasti pa več pripomočkov za svoje šole in cerkve, da ostanejo zvesti svoji veri in morda pridobé tudi še katerega izgubljenega brata. Odbor gori opisanega Marijinega društva izvolil je iz svoje srede odsek, ki naj bi se posvetoval, kako vzlasti pomagati katoličanom po vshodnih, vzlasti turških deželah. Iz tega odseka osnovalo se je novo društvo, „društvo

brezmadežnega Spočetja Device Marije v podporo katoličanov v turškem cesarstvu in na vshodu“. Tudi novemu društvu je na čelo stopil pl. Hurter. Dne 20. aprila 1857 odobril je kardinal Rauscher društvo, meseca maja istega leta potrdilo je ministerstvo za uk in bogočastje pravila, in 31. julija dovolil je cesar Franc Josip I., da se smejo v društvene namene darovi nabirati po vsem cesarstvu. Dne 8. septembra 1857 razposlal se je po vseh krajih širne Avstrije razglas, kličeč katoličane v pomoč ubogim bratom po veri. Najviše oblastnije v cesarstvu trudile so se, postaviti društvu trdno podlago, kajti vedele so, da bo novo društvo velike pomembe za Avstrijo tudi v političnem oziru. Dne 25. junija 1858 pisali so rajni sv. Oče Pij IX. društvu prelepo pismo, v katerem so izrazili svoje veselje, da se je društvo ustanovilo ter mu podelili kot cerkveni bratovščini obilo odpustkov.

Letni dohodki društva bili so prva leta precej veliki. V zadnjem času more se razdeliti povprečno od 10.000 do 12.000 gld. Leta 1887 imelo je društvo vseh dohodkov okrog 18.000 gld. Razdelilo pa se je: v Bosno in Hercegovino 6434 gld. 60 kr., v Srbijo 508 gold. 60 kr., v Rumunijo 1100 gold., v

*) Zgornji odstavek dodati je k štev. 289 pred odstavkom: „Razmere... Tudi včeraj skakal je tiskarski škrt neredno. Odstavek: O „društvu za razširjanje sv. vere... pri sreč“ vstaviti je za naslednjim odstavkom: „Našteti nam je... pomen“.

„Panama-kompanija“. — Upravni svet te družbe je sklenil sklicati koncem januarja občen zbor delničarjev, kateremu se bodo stavili primerni predlogi, da se reši družba iz sedanje zadrege.

Švicarski narodni svet je po daljši razpravi s 85 proti 38 glasovom zavrgel predlog, naj se ločijo javne ljudske šole po veroizpovedanjih; utemeljil je ta svoj sklep s tem, da bi predlagana prememba nasprotovala zavezni ustavi.

Iz Masave so došle v Suakim važne novice. Menelek, kralj šoaški, se je spuntal zoper **abesinskega** kralja Janeza, svojega tasta, in sicer neki vsled ščunvanja Italijanov, ki mu dajejo tudi orožje in streljivo. Vsled nepričakovane vstaje v Šoi so nastale žalostne razmere po celi Abesiniji. Ras Alula, abesinski generalissimus, na kraljevo nesrečo ni navzoč, ker se bojuje zoper dervise, katere je tudi skoraj ugonobil pri Galabatu. Bil je srečno tudi bitko pod poveljništvom rasa Mihella zoper vstajnike. Vstaški vodje so bili ubiti.

Izvirni dopisi.

Iz Prage, 11. decembra. (Dr. Riegra sedemdesetletnica.) [Dalje.] Velika mestno-zborska dvorana, na koje pročelji je bil okolu okrašene estrade prekrasen zelen gaj eksotičnih dreves in cvetok, bila je pred 10. uro do zadnjega prostorčka natlačena z elito naroda. Zbrali so se tu vzvišeni plemenitaži in cerkveni dostojanstveniki, med kojimi sem opazil razven družih kanonikov tudi prošta Lenza, kanonika dr. Karlacha in dr. Borovega, lepo število pražkih duhovnikov in z dežele, mestno zastopništvo, obč. zastopništvo pražko, deputacije mnogobrojnih pražkih društev, med njimi mnogo mirnejših Mladočehov, dalje kapitelj višegradski, frančiškanski redovniki iz Prage, češko-slovensko društvo, klub čeških državnih poslancev, dež. zbora, učene družbe, zastopnike samoupravnih korporacij in okrajnih odborov, mest, občin, dijaštva itd., da čestitajo 70letnemu rodoljubu, a bilo je prisotnih tudi mnogo odposlanstev gospejnih društev.

Pred 10. uro gredó dr. Schmaus, starosta meščanske besede, g. Voiti, podpredsednik društvu pražkih meščanov, in gosp. Kandert, starostov namestnik, po g. dr. Riegra, da ga privedó v mestno hišo.

O polu 11. uri, na prsih in okolu vratu trakov svojih odlik in redov, vstopi slavljenec spremeljevan od staroste pražkih mest in družih narodnih veljakov, v dvorano in stopi na slavnostno estrado, navdušeno in neskončno pozdravljan. Ko malo hrumeče veselje potihne, izpregovori prvi starosta pražkih mest, g. dr. Šolc, in mu čestita imenom Prage, za kojoj si je jubila stekel toli zaslug in jo pridobil zopet narodu. Jedrnatí govor starostov spremeljala je gromovita pohvala.

Za dr. Šolcem oglesi se drug in prijatelj Riegrov iz mladostnih let, g. prof. dr. V. Vladivoj Tomek. Slikal je najprej stanje ubozega naroda pred 50 leti in pa zasluge Riegrove za češki narod, kako je povsodi sam delal, druge pa vzpodbujal k delu in vedno nova pota izumeval, kako koristiti milemu narodu. H koncu zakliče dr. Riegru „Slava“ in da bi živel še dolga leta narodu in domovini v prosep. Burno, dolgo trajajoče ploskanje in odobravanje sve-

Bolgarijo in Rumelijo 2700 gold., v Albanijo 1600 goldinarjev, v Carjigrad in Tracijo 600 gld., v Armenijo 1300 gold., v Azijo 1124 gld., ter v Afriko 70 gold.

Darove sprejemajo vsi gg. župniki, vse škofijske pisarne in generalni prokurator društva, ki je sedaj dr. Franc Nagl, c. kr. pridvorni kapelan in spirital v c. kr. višjem izobraževalnem duhovskem zavodu na Dunaji, I., Augustinerstrasse Nr. 7.

Pri nas nabira v vse namene, v katere nabirajo gori opisane družbe, tudi preč. gosp. kanonik Luka Jeran v Ljubljani. Nekateré darove pošilja omenjenim družbam, druge pa sam razdeljuje potrebnim misijonom. O tem nam priča njegova „Danica“, ki se leskeče z „dobrotnimi darovi“ Slovencev po mrzlih in tamnih deželah nevercev in razkolnikov, ogrejujoč jih in žareč jim na poti do kato-liške jedinosti.

Od nekdanj so se Slovenci odlikovali s posebnim zanimanjem za misijone. Dajali so misijonarje v črno Afriko in večerno Ameriko; podpirali so pri znani revščini zdatno misijone in misijonarje. Naj to zanimanje in podpiranje nikdar ne ugasne!

—r.

dočilo je, da je prosluli zgodovinar češki govoril poslušalcem iz duše.

H kratki zavlada tihota in izpregovori oslavljenec, globoko, do solz ginen vsled tolike ljubezni in ovacij zvestih svojih čestilcev. Pred vsem se zahvaljuje Bogu, da mu je bilo dano doživeti 70 let, da mu je ohranil doslej tako sveže sile, telesne in duševne. Dalje je rekel oslavljenec, da si je svest, da je vedno deloval pošteno po svoji moči v prosep naroda, ne iskaje dobička in slave. Je li storil česa za narod, zahvaliti se ima zajedno sotrudištvu prijateljev svojih, koji so mu, uverjeni o njegovem nesebičnem trudu, tudi zaupali. Naposled omenja dr. Rieger, da je bil delujoč sličen poljedelcu, koji sicer orje in seje, toda ne vé, bode li žetev svojega znoja tudi mogel spravljati v stoge. Početkom go-dilo se je narodu češkemu še dosti dobro. Gledalci so nas občudovali, ker niso vedeli, v istini li česa izvršimo in kaj pa dosežemo.

Ko so pa uvideli, da se narod češki bori v istini za izpolnjenje svojih zgodovinskih in narodnih pravic, tu nam je povstalo mnogo krutih neprijateljev, ki se pri vsaki priliki trudijo, da bi nas uničili. V takem položaji moramo biti oprezni in pazljivo uvaževati vsak korak; on to vé, ker ima zá-se skušnje in vé tudi presoditi več, nego marsikedo. Končuje pa govor svoj nastopno z globokim prepričanjem: „Prosim vas, da bi bili doma in kamorkoli pridete, v svojih društvih in družbah, tolmači teh mojih zvestih čutljejev, in da bi sporočili z jedno besedo to: Rieger je bil vedno pošten služabnik svojega naroda! (Vý-berně! Sláva! Ploskanje.) On je bil doslej in ostane do zadnjega vzdihljeja!“ — (Neskončno, gromovito ploskanje in navdušeni klici „Slava!“ Navzoči majú s klobuki in burno kličejo: „Sláva Riegru! Sláva našemu očetu! Živel oče naroda, edini, nepremagani voditelj naš!“)

Vtis, kakoršen je napravil govor Riegrov na poslušalce, ne dá se opisati. Mnogi so plakali, in tudi slavljenca polijó solze. Nato mu pred vsem čestita odposlanstvo semilskega mesta (Riegrovo rojstveno mesto). Vladni svetnik g. Mezník pozdravi ga imenom moravskih Čehov in poslanec Polák mu izroči spomenico češkega kluba; dalje so prišle na vrsto razne deputacije, med njimi odposlanstvo češko-slovenskega društva, pražki in malo-stranski „Sokol“, tiskarski in izdajateljski zavod v Pragi, kar je trajalo do 12. ure.

Tudi naš nadškof grof Schönborn čestital je slavljenec ter mu poslal prekrasen dragocen šopek, kar ga je zelo obradostilo.

Slavnostnih brzojavk, pozdravov, čestitk i. t. d. došlo je nad 1000! Čestitali so slavljenec: Cesarjev namestnik baron Kraus (osebno), mestni velitelj Filipović, ministri Taaffe, Schönborn, Pražák, dr. Gautsch in Zaleski, dalje vladika djakovarski Jurij Strossmayer, Čehi iz Sredca in Plovdiva (Bulgarska), iz Petrograda in Charkova, Levova in Krakova „Czytelnia Akademicka“, iz Korolovke: Leon knez Sapieha, iz Zagreba: prošt Rački in Amruš, sokolska društva iz Chicaga v Ameriki, občani američanski iz St. Lounisa, Chicaga in Kalifornije, iz Milwanukee in iz Racine, vrhu tega so brzojavili: grof Hohenwart, Al. princ Liechtenstein, grof Harrach, poslanec Lupul, grof K. Schönborn, grof Černin, Klam-Martinić, knez Czartoryski, poslanca Hausner, dr. Šrom. S Slovenskega mu je došlo 9 brzojavk. Čestitali so mu Čehi iz Opatije v Istri, dalje nebrojno odličnih Čehov iz vseh končin, mesta, društva i. t. d., v istini kakor sem omenil nad 1000 čestitk. (Dalje prih.)

Dnevne novice.

Grof Leon Thun †.

V ponedeljek zvečer je umrl po kratki bolezni na Dunaji Nj. ekscelencija grof Leon Thun. Rodil se je dné 7. aprila 1811 v Tešinu na Češkem. Pravoslavske nauke je dovršil na vseučilišču v Pragi, l. 1835. je vstopil v državno službo in sicer pri praškem kazenskem sodišču, l. 1842. je prestopil k politični upravi in bil okrajni komisar v Slanem, okrožni komisar v Kraljevem Gradci, pozneje vladni tajnik na Dunaji. L. 1846. je šel z grofom Stadionom kot gubernijski svetnik v Lvov, l. 1848. je bil v Pragi deželni načelnik. Dné 12. junija 1848 je v Pragi izbruhnila vstaja; vstaši so vjeli Thuna

in njegovo soprogo, rojeno Clam-Martiničevó, ter ju nekaj ur zaprlí v Klementinumu. Še isto leto je odstopil in živel nekaj časa kot zasebnik. Dné 28. julija 1849 je bil imenovan naučnim ministrom. V tej visoki službi je ostal do l. 1860. Tedaj je bil odlikovan z velikim križem Leopoldovega reda ter ob jednom imenovan dosmrtnim članom gosposke zbornice. L. 1861. in l. 1871. ga je volilo češko veleposestvo v deželni zbor, kjer se je odlikoval kot zagovornik avtonomije posameznih deželá ter bil z grofom Jaroslavom Clam-Martiničem voditelj konservativne plemenitaške stranke. Dné 18. marca 1868 je odložil mandat kot član gosposke zbornice, a cesar ni uslišal prošnje. Vdeleževal se je debat o novih cerkvenih in šolskih postavah ter pobijal te postave z vso močjo svojega duha. Tudi pozneje je v gosposki zbornici odločno govoril proti načrtom, ki so se snovali proti cerkvi in državi. Znamenit je njegov govor iz leta 1881 v češkem deželnem zboru o ustavnem in narodnostnem prepiru. Isto leto je bil odlikovan z redom zlatega runa in leta 1883 zopet izvoljen v češki deželni zbor. Veliko pozornost je vzbujal tudi zadnji njegov govor v gosposki zbornici o ponovljeni pogodbi z Ogersko. Spisal je tudi nekaj brošuric o moralni reformi ječ, o češkem slovstvu, o Slovákib, o političnih razmerah na Češkem itd. Od 17. novembra 1860 je bil častni član dunajske akademije znanosti.

Thun je bil brez dvoma znamenit konservativen državnik, plemenit človek, odločen in odkritosrčen katolik. Bog in cesar — te dve zvezdi ste ga vodili v javnem življenji. Pokojnik je mnogo sodeloval pri konkordatu. Svet naj sodi kakorkoli o praktičnih nasledkih konkordata in akademične prostosti, gotovo je, da je Leon Thun strl jozefinske vezi, v katere ste bili vkovani cerkev in véda. Leon Thun ni bil absolutist; on sam se je izjavil, da je bil absolutizem, kateremu je služil, le prehod iz revolucije (1848) k redu. Kot konservativen državnik je bil nasprotnik centralizmu in dualizmu; bil je avtonomist. Bil je črno-rumen, in presvetli cesar more reči: „Jeden najboljših mojih prijateljev je umrl.“ Cerkev izgubi ž njim zvestega in srčnega zagovornika. Za dunajski katoliški list „Vaterland“ je mnogo daroval, mnogo storil. Naj v miru počiva!

(Podporno društvo za slovenske velikošolce na Dunaji, ustanovljeno v spomin štiridesetletnici vladarski Nj. veličanstva cesarja Frana Josipa I.) Ker sta častita gg. F. Jančar, župnik nemškega viteškega reda na Dunaji, zaradi precbilega posla, dr. Konst. Vidmar, kapelan na Dunaji, pa zaradi tega, ker je bil premeščen v Krems, odborništvu se odpovedala, izvoljena sta v odbor častiti g. Janez Strbak, redovnik čč. gg. oo. minoritov na Dunaji, in dr. V. K. Supan, c. kr. avskultant na Dunaji. V odboru so razven omenjenih dveh gospodov gg.: J. Navratil, predsednik; dr. Ploj, I. podpredsednik; dr. F. Simonič, drugi podpredsednik; R. Pukl, blagajnik; J. Luzar, blagajnikov namestnik; Josip Ciperle, tajnik; J. Jereb, tajnikov namestnik, in dr. Peter Kresnik. — Po § 7. pravil je redén ud vsak na Dunaji ali dunajski okolici stanujoč Slovenec, ako plača vsaj 3 gld. na leto, — po § 8. je podpornik vsak, kdor plača vsaj 5 gld. na leto, po § 8. plača ustanovnik enkrat za vselej vsaj 50 gld., pravna osoba pa 100 gld. — Naslov je blagajniku: G. R. Pukl, Wien, VII. Zieglergasse Nr. 65.

(Tom. Srpka petindvajsetletnica.) „Slovansko pevsko društvo“ na Dunaji priredi 21. decembra v Pfalcovi restavraciji I., Parkring, svojemu bivšemu predsedniku, častnemu članu, g. Tomažu Srpku, petindvajsetletnico. Minolo je ravno to leto četrteka, odkar je omenjeni goreči rodoljub član imenovanemu društvu. Društvo šteje danes iz te rodbine šest članov: očeta-slavljenca, dve hčERICI in tri sinove. Pri tej slavnosti sodeluje več umetniških sil; na vspeh sta tudi dva slovenska mešana zbora g. dr. G. Ipavca: „Lipa dišeča“ in „Slovenska dežela“; poslednja poje se v društvu prvokrat.

(Umrl) je v Samoboru dne 15. t. m. umirovljeni stotnik E. Jenko v 62. letu svoje starosti. Obiskaval je gimnazijo v Novem Mestu in Ljubljani ter stopil v armado leta 1848. Služboval je tudi v Ljubljani in Gorici. V m. p.!

(„Slovensko učiteljsko društvo“) v Ljubljani ima prvi letošnji večer danes ob 1/2 8. uri v gostilni pri „Maliči“.

(Sokolov „jour fixe“), kateremu sta reditelja gg. dr. Marolt in Leustek, bode v soboto, dné 22. t. m., v steklenem salonu ljubljanske čitalnice.

Na programu je petje in vojaška godba. Začetek ob 8. uri.

(Kolekovina pri izučnih listih.) Finančno ministerstvo je na vprašanje dunajske trgovinske in obrtniške zbornice odgovorilo, da se morajo izučni listi učencev kolekovati s kolekom za 50 kr. in ne za 15 kr.

(Škrlatica) se je prikazala v nekaterih vaseh v Savinjski dolini na Štajerskem. Umrlo je že 23 otrok.

Telegrami.

Dunaj, 19. dec. Zbornica poslancev: Gautsch odgovarja na Heroldovo interpelacijo o ukazu, zadevajočem vdeleževanje ljudskih učiteljev pri občinskih zadevah in volitvah, da ukaz zaznamuje le agitacijsko delovanje kot proti-disciplinarno. Ministerska naredba z dne 28. junija 1885 oporeka sumničenju, da se hočejo učiteljem omejiti državljske pravice, marveč le zahteva, da se učitelj, izvrševaje te pravice, ogiblje vsega, kar bi moglo spraviti v nevarnost veljavo, udanost in zaupanje tudi le pri enem delu izročene mu mladine in v protislovje njegove vzvišene dolžnosti. Minister pa se na drugi strani ne boji izreči, da namerava vedno odločno postopati zoper vsako agitacijsko delovanje ljudskih učiteljev (odobrovanje), in ker interpelacija ne navaja konkretnih slučajev, v katerih bi se bile žalile državljske pravice učiteljev, minister tudi ni imel povoda, izdati kakovo naredbo. (Odobrovanje na desni.) — Potem se razpravlja naredba zoper anarhiste.

Trst, 18. dec. Namestništvo objavlja v „Osservatore Triestino“ in z oklici po vogalih v štirih jezikih svarilo zoper izseljevanje v Brazilijo.

Umrli so:

14. decembra. Janez Prime, kajžar, 52 let, Havptmanca št. 12, spridenje črev.

15. decembra. Helena Juvan, dekla, 61 let, Mestni trg št. 12, pyaemie.

V bolnišnici:

14. decembra. Jakob Mohar, gostač, 70 let, marasmus.

15. decembra. Janez Stare, kajžar, 28 let, jetika.

16. decembra. Jožef Karl, gostač, 67 let, emphysem pulm.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiju			
7. u. jut.	742.2	-6.0	sl. svzh.	jasno	
18. 2. u. pop.	742.4	1.6	"	"	0.00
9. u. zveč.	742.4	-3.2	"	megla	

Srednja temperatura -2.5° C., za 0.9° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

19. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 90 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16%	82 " 65 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 60 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 75 "
Akcije avstr.-ogerske banke	876 " — "
Kreditne akcije	306 " 10 "
London	121 " 70 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 61 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 77 "
Nemške marke	59 " 65 "

Na mitnici pri mostu v Črnučah vsprejme se takoj

mitničar,

kateri se more izkazati z dobrimi spričali in je v stanu položiti nekaj varščine (kaveije).

Kdor želi za to službo prositi, naj pošlje svojo prošnjo podpisanemu

do 26. decembra 1888. l.

ali pa naj se o tem času osobno predstavi.

KAMNIK, 17. dan decembra 1888.

Fran Fischer.

(3-2)

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapetirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popolno pozamentirajo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadratten) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje.

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI.

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura biše, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po naj-novejšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastno-ročni podpis. — Cena knjižice je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani. (9)

Na najnovejši in najboljši način
umetne

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živeca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckega (čevljarskega) mostu,
I. nadstropje. (50—4)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Francišansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firnežu najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Izvrstno sredstvo

zoper kašelj, hripavost, kakor tudi izborno brnilno sredstvo zoper davico, bolezn v grlu, pljučnih vejah in pljučah so

protikataralične kroglice,

koje izdeluje lekarnar **Piccoli v Ljubljani**, Dunajska cesta. Njemu naj se pošljajo tudi zunanja naročila, koja izvršuje proti povzetju izneska. Škatljica 20 kr.

Kroglice iz sladnega ekstrakta, salmijaka, ekstrakta sladkih korenin, sleznega testa, poprove mete in santonina v škatljicah po 10 kr. Pri večjem nakupu rabat.

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS-A

Ljubljana,

Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilni-
čarske oprave

po najnižjih cenah. (103)

Cenilniki gratis in franko.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiije Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, prior.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepčuje in popolno ozdravi celjusti.

Zares močno ustrežemo našim p. n. čitateljem, opozorjaje na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrška **SEGUIN** Bourdeaux

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (19)

Ravnokar so izšli

(7-3)

Stritarjevi zbrani spisi,

vkup v šestih zvezkih s podobo pesnikovo v bakrotisku.

Mehko vezano stane vseh šest zvezkov gld. 15.00

v platno vezano " 18.60

v pol platno vezano " 20.70

v prekrasni vezbi z zlatim obrezkom " 22.50

V Ljubljani v 17. dan decembra 1888.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Založna knjigotržnica.